

دانشکده بهداشت

قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها	مخاطبان: دانشجویان بین الملل کارشناسی پرستاری
تعداد واحد: یک واحد نظری	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: در طول هفته با هماهنگی قبلی
زمان ارائه درس: (سه شنبه، ۱۲-۱۰ و نیمسال اول ۹۹-۱۳۹۸)	مدرس: دکتر شهاب رضائیان
درس و پیش نیاز: ندارد	

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اپیدمیولوژی و سیر طبیعی بیماریها

اهداف کلی جلسات (۱ واحد نظری): (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی
- ۲- آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها و سیر طبیعی بیماریها
- ۳- آشنایی دانشجویان با شاخص اندازه های گیری (توصیفی) وقوع بیماری و مرگ
- ۴- آشنایی با مفاهیم علیت و شاخصهای اندازه گیری آن در پیامدهای مرتبط با سلامت
- ۵- آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه توصیفی)
- ۶- آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه مورد-شاهد)
- ۷- آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه کوهورت)
- ۸- آشنایی با اصول پیشگیری و انواع آن
- ۹- آشنایی دانشجویان با شاخص های ارزیابی روایی آزمون های غربالگری

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی

اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو:

- ۱-۱- با تعاریف علم اپیدمیولوژی آشنا شود
- ۲-۱- با مفهوم توزیع رویدادهای مرتبط با سلامتی آشنا شود
- ۳-۱- با انواع گرایشهای علم اپیدمیولوژی آشنا شود
- ۴-۱- با کاربردهای اپیدمیولوژی در سیستم بهداشتی و درمانی آشنا شود
- ۵-۱- با اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی آشنا شود.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها و سیر طبیعی بیماریها

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو:

- ۱-۲- با چگونگی انتقال بیماریها آشنا شود.
 - ۲-۲- با سیر طبیعی بیماریها آشنا شود.
 - ۳-۲- با مدل‌های علیت بیماریها (مدل مثلث و شبکه علیت) آشنا شود.
- هدف کلی جلسه سوم: آشنایی دانشجویان با شاخص اندازه های گیری وقوع بیماری و مرگ

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو:

- ۱-۳- با انواع میزانهای بروز آشنا شود.
- ۲-۳- با انواع میزانهای شیوع (لحظه ای، دوره ای و عمری) آشنا شود.
- ۳-۳- با رابطه بین میزان بروز و شیوع آشنا شود.
- ۴-۳- با میزانهای خام و تطبیق یافته آشنا شود.

هدف کلی جلسه چهارم: آشنایی با مفاهیم علیت و شاخصهای اندازه گیری آن در پیامدهای مرتبط با سلامت

اهداف ویژه جلسه چهارم

در پایان دانشجو:

- ۱-۴- با مفهوم علیت (Causality) آشنا شود
- ۲-۴- با متغیر مستقل، وابسته و مخدوشگر آشنا شود.
- ۳-۴- با مفهوم نسبت شانس (Odds Ratio) آشنا شود.
- ۴-۴- با مفهوم نسبت خطر (Risk Ratio) آشنا شود.
- ۵-۴- با مفهوم نسبت شیوع (Prevalence Ratio) آشنا شود.
- ۶-۴- تفسیر شاخص نسبت شانس، نسبت خطر و نسبت شیوع را یاد بگیرد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه توصیفی)

اهداف ویژه جلسه پنجم

در پایان دانشجو:

- ۱-۵- با مفهوم مطالعه توصیفی آشنا شود.
- ۲-۵- با شاخصهای قابل برآورد در مطالعات توصیفی آشنا شود.
- ۳-۵- با نحوه طراحی مطالعات توصیفی آشنا شود.

- ۴-۵- با نحوه تفسیر شاخصهای قابل برآورد در مطالعات توصیفی آشنا شود.
- ۴-۶- کاربرد مطالعه توصیفی در پیشگیری از بیماریها آشنا شود.

جلسه ششم:

هدف کلی: آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه مورد-شاهد)

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

- ۱-۶- با مطالعه مورد-شاهدی و نحوه طراحی آن آشنا شود.
- ۲-۶- بازوهای مطالعه مورد-شاهدی را بشناسد.
- ۳-۶- با شاخصهای قابل برآورد در مطالعات مورد-شاهد آشنا شود.
- ۴-۶- با نحوه تفسیر شاخصهای قابل برآورد در مطالعات مورد-شاهد آشنا شود.
- ۵-۶- کاربرد مطالعه مورد-شاهد در ظغیانهای بیماریها آشنا شود.

هدف کلی جلسه هفتم: آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه کوهورت)

اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو

- ۱-۷- با مطالعه کوهورت و نحوه طراحی آن آشنا شود.
- ۲-۷- بازوهای مطالعه کوهورت را بشناسد.
- ۳-۷- با شاخصهای قابل برآورد در مطالعات کوهورت آشنا شود.
- ۴-۷- بتواند نمونه هایی از مطالعات کوهورت در حال اجرا در ایران یا مناطق مختلف دنیا را نام ببرد.

هدف کلی جلسه هشتم: آشنایی با اصول پیشگیری ()

اهداف ویژه جلسه هشتم:

در پایان دانشجو

- ۱-۹- با پیشگیری نخستین (Primordial Prevention) آشنا شود.
- ۲-۹- با پیشگیری سطح اول (Primary Prevention) آشنا شود.
- ۳-۹- با پیشگیری سطح دوم (Secondary Prevention) آشنا شود.
- ۴-۹- با پیشگیری سطح سوم (Tertiary Prevention) آشنا شود.
- ۵-۹- با انواع راهبردهای پیشگیری آشنا شود.
- ۶-۹- با انواع سطوح پیشگیری (نخستین، اولیه، ثانویه و ثالثیه) آشنا شود.

هدف کلی جلسه نهم: آشنایی دانشجویان با شاخص های ارزیابی رویای آزمون های غربالگری (Screening)

اهداف ویژه جلسه نهم:

در پایان دانشجو

- ۱-۹- با مفهوم غربالگری آشنا شود
- ۲-۹- اهداف غربالگری آشنا شود
- ۳-۹- با مفهوم پدیده کوه بیخ آشنا شود
- ۴-۹- با ویژگیهای بیماریهای (شیوع بالا، قابلیت درمان، ...) برنامه های غربالگری آشنا شود.
- ۵-۹- با ویژگیهای آزمونها (ساده، ارزان، ...) در برنامه های غربالگری آشنا شود.
- ۶-۹- با مفهوم حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری آزمونهای غربالگری آشنا شود.

منابع:

۱. اپیدمیولوژی، تالیف لئون گردیس، ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کوروش هلاکوئی
۲. دستورالعمل کنترل بیماریهای واگیر، ترجمه دکتر حسین صباغیان

روش تدریس: سخنرانی

وسایل آموزشی: کامپیوتر، پاورپوینت و ویدئو پروژکتور

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	-	-	////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم	چهار جوابی	۳۰٪		
آزمون پایان ترم	چهار جوابی	۶۰٪		
حضور فعال در کلاس	شرکت در بحث، تکالیف کلاسی	۱۰٪		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: دانشجو موظف است قبل از مدرس در کلاس حضور داشته باشد و توانایی پاسخ به سوالات مطالب جلسات قبل رو داشته باشد. برای کار عملی این واحد درسی (۲۰٪ نمره ارزشیابی)، دانشجو باید یک پروپوزال تا پایان ترم تحصیلی جهت اعمال نمره به مدرس تحویل نماید.

نام و امضای مدرس: دکتر شهاب رضائیان نام و امضای مدیر گروه: دکتر شهاب رضائیان

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رویا صفری

تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها
روز و ساعت جلسه: سه شنبه ۱۲-۱۰

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۲ مهر	آشنایی با مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی	دکتر شهاب رضائیان
۲	۹ مهر	آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها و سیر طبیعی بیماریها	دکتر شهاب رضائیان
۳	۱۶ مهر	آشنایی دانشجویان با شاخص اندازه های گیری (توصیفی) وقوع بیماری و مرگ	دکتر شهاب رضائیان
۴	۲۳ مهر	آشنایی با مفاهیم علیت و شاخصهای اندازه گیری آن در پیامدهای مرتبط با سلامت	دکتر شهاب رضائیان
۵	۳۰ مهر	آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه توصیفی)	دکتر شهاب رضائیان
۶	۷ مهر تعطیل رسمی	آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه مورد-شاهدی)	دکتر شهاب رضائیان
۷	۱۴ مهر	آشنایی با انواع روش های مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعه کوهورت)	دکتر شهاب رضائیان
۸	۲۱ مهر	آشنایی با اصول پیشگیری	دکتر شهاب رضائیان
۹	۲۸ مهر	آشنایی دانشجویان با شاخص‌های ارزیابی روایی آزمون های غربالگری	دکتر شهاب رضائیان